

**TOMAS
TRANSTRÖMER**

NYCTALOPIA

TOMAS TRANSTRÖMER

Nyctalopia

Traduction in interlingua:
Sven Collberg

Union Mundial pro Interlingua
2023

Titulo del original: “Mörkerseende”, publicate per
Forfattarforlaget/Le casa editorial del autores, Svedia, 1970.

Traduction ab le svedese in interlingua: Sven Collberg, 1973

Publicate con le permission del autor.

© 1970 Tomas Tranströmer

© 1973 Sven Collberg

© 2023 Union Mundial pro Interlingua, www.interlingua.com

Transcription e redaction (2023): Thomas Breinstrup

Bibliotheca electronic **in interlingua**

www.interlingua.com

Le Bibliotheca electronic in interlingua es un collection de e-libros, redigite e publicate per le Union Mundial pro Interlingua (UMI), www.interlingua.com

Tote derectos reservate. Iste texto es facite disponibile pro uso non-commercial solmente. Tote formas de re-vendita o re-distribution electronic o imprimate es prohibite sin permission in scripto. Nulle parte de iste publication pote esser reproducite, copiate, conservate in un systema de cercar o transmittite in ulle forma o per ulle methodo: graphic, electronic, mechanic, photographic, registrate sur disco o cassetta, transferite a bases de datos o in altere maniera sin permission in scripto. Es permittite citar in recensioni con indication del fonte.

Concernente le autor

Tomas Tranströmer (1931-2015) esseva poeta, traductor e psychologo svedese. In 2011 ille recipeva le premio Nobel de litteratura pro su obras que ha essite traducite in plus que 60 linguas. Su libro de début esseva “Dece-septe poemas” (in svedese: “17 dikter”, traducite in interlingua in 1974 per le poeta svedese Sven Collberg). Ja a ille tempore Tranströmer esseva laudate como un genio juvene. Su autorato le faceva un del poetas moderne le plus respectate e traducite in Svedia. In 1993 ille publicava su autobiographia, “Le memorias me vide” (svedese: “Minnena ser mig”). Tomas Tranströmer ha recipite un serie de premios e distinctiones.

Photo: Frankie Fouganthin, Wikipedia

Concernente le traductor

Sven Collberg (1919-2003), poeta e traductor, discoperiva interlingua in 1972 e videva immediatamente su potential de expression poetic. Educate fil. mag. ab 1943 in Göteborg e professor gymnasial a Katedralskolen in Lund 1946-1985, inseniante latino, svedese, anglese, dramatica e cognoscentia general de linguas. Ille es cognoscite in Svedia como traductor de Shakespeare e altere classicos del litteratura mundial e de poetas de tempores remote e proxime. In 1973 e 1989 ille recipeva le premio cultural de Lund. Membro honorari del Societate Svedese pro Interlingua (SSI) in 1988 pro su grande effortios persistente de promover le uso active de interlingua. Sven Collberg ha traducite numerose classicos in interlingua, i.a. “Aniara” (Harry Martinson), “Un ludo de sonios” (August Strindberg), “Hamlet” (William Shakespeare), “Le comedia: Inferno” (Dante), “Le misanthropo” (Molière), e numerosissime poemas e poetas. Ille anque mesme ha publicate plure libros con su proprie poesia in interlingua.

Concernente le traduction

Le stilo de Sven Collberg de traducer in interlingua es unic. Traducer poesia probabilemente es le disciplina le plus difficile; on debe conservar le messages e pensatas del autor, e on debe render lo in interlingua in un maniera si proxime al original como possibile. Con poesia on a vices anque debe mantener le rhythmo, mesmo rhimas.

Sven Collberg esseva un diligentissime traductor – in interlingua e in su lingua materne, le svedese. In interlingua,

ille trovava su proprie stilo pro remaner fidel al original. Ille lo solve sovente per utilizar le permittite alternativas grammatic que interlingua offere. Per exemplo, ille usa pro adverbios como *raramente* le alternativa *raro*. Le ordine del parolas anque pote cambiar, comparate al original, pro dar le traduction un rhythmo plus fluente. E ille sovente usa le infinitivo del verbo in un phrase in vice de mantener un subjecto e un forma verbal “normal” como le presente o imperfecto. In total, on debe sovente – como in le versiones national de per exemplo classicos grec e latin – leger un o duo paginas, ante que on se accostuma al language. Allora on sovente se senti impressionate que le traductor ha succedite transferer le autor in un altere lingua con successo.

Sven Collberg ha mesme addite varie notas pro le texto, quando ille ha usate parolas rar. Le redaction ha addite altere notas (marcate per “(red.)”), quando il ha parolas “inventate”, construite per le traductor secundo le regulas normal ma in effecto non-existente in le dictionarios standard de interlingua.

Contento

Concernente le autor.....	4
Concernente le traductor.....	5
Concernente le traduction.....	5
Le nomine.....	8
Alicun minutas.....	9
Respiro julio.....	10
Secundo le fluvio.....	11
Region marginal.....	13
Traffico.....	14
Vigilantia nocturne.....	16
Le fenestra aperte.....	17
Preludios.....	19
Erecte.....	21
Le armario a libros.....	22

Le nomine

Somnolente durante le viage, io conduce le auto sub le arbores al latere del via. Me convolve in le sede de detra e dormi.

Como longe? Horas. Le tenebras habeva cadite.

Subito es eveliate e non me recognosce. Eveliatissime, ma illo non me adjuta. Ubi es io? QUI es io? Es alique que se evelia in un sede de detra, circatorquente se in panico como un catto in un sacco. Qui?

Finalmente mi vita retorna. Mi nomine arriva como un angelo. Foras del muros fla un signal trompetta (como in le overtura de Leonora) e le passos salvante celere celere veni a basso al scala troppo longe. Es io! Es io!

Ma impossibile oblidar le lucta de dece-cinque secundas in le inferno del oblivion, alicun metros ab le grande via, ubi le traffico preter-glissa con pharos accendite.

Alicun minutas

Le pino basse del marisco eleva su corona: un obscur pannello,
Ma lo que on vide es nihil
comparate con le radices, le distendite, celatamente reptante,
immortal o semi-immortal
systema radicular.

Io tu ila ille se anque ramifica
Extra lo que on vole
Extra Metropole.

Ex le lactee celo estive un pluvia cade.
Io lo senti como si mi cinque senso esseva accopulate a un
altere esser,
movente se assi obstinatamente
como le cursores lucidovestite in un stadio ubi le tenebras
irriga a basso.

Respiro julio

Ille qui jace a dorso sub le arbores alte
es anque la supra. Se riveta a foras in millias de ramettos,
cuna avante e retro,
sede in un catapulta que se libera in lente motion.

Ille qui sta in basso la al moles vide con oculos semiclaudite
verso le aquas.
Le moles invetera plus cito que le homines.
Habe un ligno argentin e lapides in lor stomacho.
Le lumine cecante attinge usque hic al interior.

Ille qui naviga le tote die in un barca aperte
trans le golfos scintillante
va addormir se al fin intra un lampa azur
dum le insulas repta como grande papiliones trans le vitro.

Secundo le fluvio

Parlante con contemporaneos io videva audiva detra lor facies
le rapido
fluente, fluente, con se tirante le volentes e le nolentes.

E le esser con oculos agglutinate
qui vole vader in le medie fluvio secundo le rapido
se jecta directe sin tremere
in un fame furiose al simplicitate.

Un aqua plus violente tira
como ubi le fluvio, plus stricte deveniente, se
transforma al torrente – le loco ubi io reposava
post un viage per silvas aride

un vespere de junio: Le transistor da lo plus ultime
del session extra: Kosygin, Eban.
Alicun pauc pensatas terebra desperatamente,
Alicun pauc homines in le village la in basso.

E sub le ponte suspendite le massas de aqua se precipita
preter. Hic le truncos arriva. Qualcun truncos
se duce como torpedos directe. Alteres se torna
al transverso, gira lento e inopemente via

e unes se flaira al interior verso le ripas del fluvio,
incurrere inter roccas e immunditias, es intercalate, figite
e se accumula ibi como manos in se jungite

immobile in le rumor...

videva io audiva ex le ponte
suspendite
in un nube de mosquitos,
con alicun pueros. Lor bicyclos
coperite per le verdura – solmente le cornos
montava.

Region marginal

Viros, in costumes de travalio, le mesme color que le solo, se
altia de un fossa.

Es in region transitori, sito indecise, ni urbe, ni campania,
Le grues a edificar al horizonte vole facer le grande salto ma le
horologios non lo vole.

Tubos de cemento, circa jectate, lambe le lumine per linguas
aride.

Garages de autos installate in stabulos previe.

Le petras jecta le umbras acutamente como objectos in le
superficie lunar.

E iste locos solmente cresce,

Como isto que on comprava per le monetas de Juda: “Le agro
del olleros pro ser un cemeterio al estranieros.”

Traffico

Le camion lontan con su carro trainate repta per le nebula
e es un grande umbra del larva del libellula,
movente se in le fundo obscur del laco.

Pharos se incontra in un silva stillante.
On non pote vider le facie del altere.
Le fluvio lumineuse se precipita per le acos del arbores.

Nos veni umbras vehiculos de tote partes
in le crepusculo, accompania le un post/preter le altere,
glissa avante in un rumor vitate a basso

foras in le campo ubi le industrias incuba
e le edificios subside duo millimetros
annualmente – le solo los ingluti lento.

Patas non identificate pone lor impressiones
sur le producto le plus polite hic soniate.
Semines proba de viver in le bitumine.

Ma primo le castanias, lugubre, como si
preparante un floration de guantos de ferro
in loco de spadices albe, e detra illos

le officio del compania – un tubo lumineuse disrangiante
scintilla scintilla, Il habe hic un porta secreta. Aperi!
e vide intro in le periscopio inverse

a basso, verso le imbucaturas, verso le tubos profunde
ubi le algas cresce como le barbas del mortos
e le Nettator es tirate in su vestimento mucose

con braciatas plus e plus fatigate, a in pauc esser suffocate.
E nemo sape qual le fin essera, solmente que le catena
se frange e se rejunge perpetuamente.

Vigilantia nocturne

I

Iste nocte io es in basso al ballast.
Es un del pesos silente,
impediente le navetta de submerger!
Visages indistincte in le tenebras, como petras.
Solmente potente sibilar: “non tange me!”

II

Altere voces se preme avante, le ascoltator
glissa como un umbra stricte supra le
phosphorescente banda del stations del radio.
Le lingua marcha al tempo del executores.
Dunque nos debe apportar un nove lingua,

III

Le lupo es hic, le amico de tote le horas,
le lingua de que al fenestras tocca.
Le valle es plen de responsas reptante sin senso.
Le tonitro del aviator nocturne flue trans le celo
inertemente, como de un sede a rolar con rotas: ferrose.

IV

Le citate se excava. Ma ora il es silente.
Sub le ulmos del cemeterio:
un excavator vacue. Le alveo verso le solo –
le gesto de un qui ha addormite supra le tabula
con le pugno claudite avante se. – Sonar del campanas.

Le fenestra aperte

Io stava rasante me un matino
avante le fenestra aperte
al etage secunde,
Initiava le aparato.
Que comenciava ronronar.
Susurrava plus forte e plus forte.
Cresceva a un rumor.
Cresceva a un helicoptero
e un voce – lo del pilota – se pressava avante
per le rugito, critante:
“Tene aperte le oculos!
Tu lo vide le ultime vice.”
Nos ascendeva.
Volava basso supra le estate.
Tante quante io amava, an illo ha ulle peso?
Dialectos, a dozenas, de verde.
E particolarmente lo rubre in le muros del casas de ligno.
Le scarabeos brillava in le stercore, in le sol.
Cavernas, extrahite con le radices,
veniva per le aere.
Action.
Le imprimerias reptava.
in iste momento le homines
era le solos qui calme
Teneva un minuta silente.
E specialmente le mortos in le cemeterio
campestre

era tranquille
como quando on sedeva pro un pictura in le
infantia del photographia.

Vola basso!

Io non sapeva a ubi
io tornava mi testa –
con dividite campo visual
como un cavallo.

Preludios

I

Io me retina ante alco que veni trottante con passos
tarde per le floccos nivose a traverso.

Fragmento ex illo que va venir.

Un muro erumpite. Alike sin oculos. Dur.

Un visage de dentes!

Un muro solitari. O es le casa la
ben que io non lo vide?

Le futuro: un arnea de casas vacue avantiante
tastante per le floccos nivose.

II

Duo veritates se approxima le un le altere. Le un veni del
interior, le altere del exterior,
e ubi illos se incontra, on habe un possibilitate de vider se ipse.

Ille qui percipe lo que tosto va evenir, clama desperate:

“Retene lo!

quecunque, si solmente io non debe cognoscer me ipse.”

E il habe un barca que voler abordar – que io tenta in iste
loco –

que lo tentara milles de vices.

Ex le tenebras del silva il veni un gaffa longe, es pulsate per le
fenestra aperte,

a intro al hospites del festino qui ha dansate se calde.

III

Le appartamento ubi io habitava le parte plus grande del vita va ser evacuate. Ora es haurite de toto. Le ancora ha laxate – malgrado que continuemente il es dolo, isto es le appartamento le plus leve del tote citate. Le veritate non care ulle mobiles. Io ha facite un ronda, un viage circular del vita e ha retornate al puncto initial: un camera sufflate. Cosas que io ha experite se monstra sur le parietes como picturas egyptian, scenas in le interior de un hypogeo. Ma es extinguite de plus. Nam le lumine es troppo forte. Le fenestras ha aggrandite se. Le appartamento es un grande binoculo, dirigite verso le celo. Il es silente como un devotion de quakers. Lo que es audite, es le columbas del cortes de detra, lor susurrar.

Erecte

In un momento de concentration io succedeva de sasis le gallina; stava tenente la in mi manos. Estranie, non se sentiva toto vivente: rigide, sic, un blanc, plumate vetere cappello de dama, que ha critate veritates de 1912. Le tonitro pendeve in le aere. Montava ex le plancas un odor, como quando se aperì un album de photos, le qual es tam ancian que le portraits non plus pote ser identificate.

Io portava le gallina al inclusura e la lassava. Subito illa deveniva multo vivente, se recognosceva e curreva secundo le regulas. Le pullario es plen de tabus. Ma le solo circa es plen de amor e de tenacitate. Medio coperite per le verdura un basse muro de petras. Quando il crepuscula, le petras comencia de lucer mollemente per le calor centenari del manos edificante.

Le hiberno ha essite difficile, ma ora il es estate, e le solo vole haber nos erecte. Libere ma caute, como quando on sta levate in un barca stricte. Un memoria emerge de Africa: al ripa de Chari, multe barcas, un atmospha multo amical, le homines quasi blau-nigre con tres cicatrices parallel in un e le altere gena (le tribo de SARA). Io es benvenite a bordo – un canoa de ligno tenebrose. Isto es stupefacentemente instabile, anque quando io me sede sur le calces. Un numero de bilanciamento. Si le corde a sinistra, on debe declinar le capite un poc a dextra, nil in le tascas, nulle grande gestos, tote le rhetorica debe ser relinguite. Si: le rhetorica es hic impossibile. Le canoa glissa foras in le aqua.

Le armario a libros

Ha essite apportate ex le appartamento del morta. Stava vacue alicun dies, vacue, avante que io lo impleva per libros, tote le ligates, le graves. Dunque io haveva admittite Hades, le terra subterrane. Alique arrivava de subtus, montava lento e irrevocabilmente como un immense pilar de mercurio. On non era permittite de averter le capite.

Le tomos tenebrose, visages clause. Sembla como le algerianos stante al transition zonal de Friedrichstrasse / Strata de Frederico, expectante que le Volkspolizei / Policia del populo controlarea lor passaportos. Mi proprie passaporto era desde longe intra le caviis vitree. E le nebula que era in Berlin ille die, anque isto era intra le armario a libros. Il habe un vetere desperation intro, gusta de Passchendaele¹ e del pace de Versailles, gusta plus ancian que isto. Le tomos nigre, ponderose – io retorna a illos – es in effecto un sorta de passaporto e es tam grosse, pois que on ha colligite a se tam multe timbros durante le seculos. Obviamente on non pote viagar con un bagage satis pesante, ora quando on parti, quando on finalmente...

Tote le vetere historicos es ibi, pote montar a ibi e spectar al interior a nostre familia. Nihil se audi, ma le labios se move durante tote le tempore, detra le vitro (“Passchendaele”..). On comencia de pensar a un departamento vetule (ora seque un pur fabula de spectros), un edificio ubi portraits de viros morte

---

1 Passchendaele: loco in Flandra, theatro del guerra 1914-1918.

desde longe pende detra vitro e un matino il esseva
humectation al latere interne del vitro. Illes habeva comenciate
de spirar durante le nocte.

Le armario a libros es ancora plus magne. Le visos a traverso le
frontiera zonal! Un cuticula scintillante, le cuticula scintillante
de un fluvio tenebrose, in le qual le camera debe specular se. E
on non es permittite de averter le capite.

**Numero 9 de un serie de traducciones. In iste serie ha anque
essite publicate i.a. in le traduction de Sven Collberg:**

1: Cunate tu es a mi mar. Experimentos poetic in interlingua.
1975

7: Cento vices JAPON non visitate. 1973

8: Rilke: Elegias duinese, 1973

10: Lasse Söderberg: Rosa pro un revolution. 1973

Interlingua es un instrumento practic de communication international. Milliones comprende interlingua immediate. Le prime libro de interlingua esseva publicate in 1951, quando le International Auxiliary Language Association (IALA) post 27 annos de studios scientific e lingual publicava “Interlingua-English Dictionary”.

Le Union Mundial pro Interlingua (UMI) es un organisation international, sin scopos lucrative, pro promover e diffunder le international lingua auxiliar interlingua, publicate in 1951 per le “International Auxiliary Language Association” (IALA). Le Consilio de Administration es responsabile pro le functiones quotidian e strategic del UMI. Le UMI esseva fundate le 28 de julio 1955 in Tours, Francia, e esseva registrate como association no. 0911004931 al subprefectura de Étampes, Francia, le 3 de agosto 2006. Le UMI collabora con le organisationes national de interlingua.